

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Petra Šebka a soudců Mgr. Petra Sedláka, Ph.D. a JUDr. Václava Štencla, MA ve věci

žalobce: **Mgr. M. Ú.**, narozený dne X
bytem X
zastoupený advokátem JUDr. Petrem Janem Bakešem
sídlem Vrutická 242, 277 31 Velký Borek

proti
žalovanému: **Krajský úřad Zlínského kraje**
sídlem tř. Tomáše Bati 21, 761 90 Zlín

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 16. 2. 2022, č. j. KUZZL-15227/2022,

takto:

- I. Žaloba **se zamítá**.
- II. Žalobce **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Předmět řízení

1. Městský úřad Kroměříž, odbor občansko-správních agend (dále jen „správní orgán prvního stupně“) rozhodnutím ze dne 20. 1. 2022, č. j. MeUKM/001751/2022 (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“) zamítl dle § 123f odst. 3 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na

pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o silničním provozu“) jako nedůvodné námitky žalobce proti provedení záznamů bodů v jeho evidenční kartě řidiče, a tyto záznamy potvrdil. Žalovaný následně rozhodnutím ze dne 16. 2. 2022, č. j. KUZL-15227/2022 (dále jen „napadené rozhodnutí“), změnil výrok č. I. prvostupňového rozhodnutí tak, že opravil zřejmou nesprávnost v okruhu záznamů bodů, proti kterým žalobce brojil. Ve zbytku žalovaný podané odvolání zamítl a prvostupňové rozhodnutí potvrdil.

II. Stanoviska účastníků řízení

2. Žalobce se domáhá zrušení napadeného rozhodnutí a vrácení věci žalovanému k dalšímu řízení. Namítá, že námitkami nebrojil proti záznamu bodů za přestupek ze dne 3. 7. 2020, kterým bylo dosaženo celkového počtu 12 bodů. Námitky podané ještě před doručením oznámení o dosažení 12 bodů v bodovém hodnocení řidiče nemohly mít dopad na běh lhůt podle § 123c odst. 3 zákona o silničním provozu. Žalobce tak pozbyl řidičské oprávnění uplynutím 5 pracovních dní od doručení oznámení o dosažení 12 bodů. Správní orgány však námitkám přiznaly účinky přerušení běhu lhůt podle § 123c odst. 3 zákona o silničním provozu. Došlo tak k nalomení právní jistoty žalobce, kterému je opakovaně normováno zdržet se řízení motorových vozidel. Po „obživení“ námitkového řízení, mělo být s žalobcem opět zahájeno řízení o námitkách. Pochybení správního orgánu prvního stupně v podobě zrušeného usnesení ze dne 24. 7. 2020, kterým bylo řízení o námitkách zastaveno, nemůže být přičítáno k tíži žalobci, neboť zrušení usnesení o zastavení řízení a opětovný zápis sporného záznamu bodů po více jak 10 měsících, je narušením zásady ochrany nabytých práv. Přezkumné řízení nebylo vůbec možné provést, neboť újma, která vznikla žalobci, je ve zjevném nepoměru k újmě veřejnému zájmu ve smyslu § 94 odst. 4 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“).
3. Žalovaný ve svém vyjádření odkazuje na napadené rozhodnutí a navrhuje, aby soud žalobu zamítl. Dodává, že žalobce ke dni 3. 7. 2020 dosáhl celkového počtu 12 bodů v bodovém hodnocení řidičů. Celkového počtu bodů bylo dosaženo na základě oznámení o uložení pokut na místě, jež představují zákonný podklad pro záznam bodů. K přerušení běhu lhůty podle § 123c odst. 3 silničního zákona dochází i tehdy, když podané námitky nemíří proti záznamu, jímž bylo dosaženo celkového počtu 12 bodů. Řízení o námitkách je řízením o žádosti, nemůže být zahájeno z moci úřední. Individuální zájem žalobce nepřevažuje nad veřejným zájmem bezpečnosti silničního provozu.
4. Na vyjádření žalovaného reagoval žalobce replikou, ve které zrekapituloval svoji dosavadní argumentaci ve světle vyjádření žalovaného.

III. Posouzení věci krajským soudem

5. Krajský soud v Brně na základě včas podané žaloby přezkoumal napadené rozhodnutí žalovaného v mezích žalobních bodů (§ 75 odst. 2, věta první zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů; dále jen „s. ř. s.“), a řízení předcházející jeho vydání. Soud vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správních orgánů (§ 75 odst. 1 s. ř. s.). Ve věci rozhodl bez nařízení jednání za splnění zákonných podmínek (§ 51 odst. 1 s. ř. s.). Při rozhodování vycházel z obsahu správního spisu, nad jehož rámec nebylo potřeba provádět dokazování.
6. Dvěma samostatnými podáními ze dne 2. 7. 2020 žalobce brojil proti záznamům bodů ze dnů 2. 4. 2019 a 4. 10. 2019. Dopisem ze dne 22. 7. 2020 správní orgán prvního stupně žalobce informoval o tom, že ke dni 3. 7. 2020 dosáhl celkového počtu 12 bodů v bodovém Shodu s prvopisem potvrzuje K. P.

hodnocení a vyzval ho, aby odevzdal řidičský průkaz. Původní námitky žalobce dne 17. 12. 2021 rozšířil o námitky proti záznamům bodů ze dnů 11. 12. 2018, 16. 12. 2018, 2. 4. 2019 (opětovně) a 17. 6. 2021 (tento záznam se na dosažení celkového počtu 12 bodů nepodílel). Žalobce nikdy nebrojil proti záznamu bodů ze dne 3. 7. 2020, kterým bylo dosaženo celkového počtu 12 bodů. Dle žalobce dochází k přerušení běhu lhůt podle § 123c odst. 3 zákona o silničním provozu pouze pokud k podání námitek dojde po dosažení celkového počtu 12 bodů, v předmětném případě však žalobce podal námitky ještě před tím, než dosáhl počtu 12 bodů, nemělo proto dojít k přerušení běhu lhůt.

7. Podle § 123c odst. 3 zákona o silničním provozu příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností při provedení záznamu bodů, kterým řidič dosáhl celkového počtu 12 bodů, neprodleně písemně nebo elektronickou cestou oznámí tuto skutečnost řidiči a vyzve jej k odevzdání řidičského průkazu a mezinárodního řidičského průkazu nejpozději do 5 pracovních dnů ode dne doručení tohoto oznámení. Řidič pozbývá řidičské oprávnění uplynutím 5 pracovních dnů ode dne, v němž mu bylo toto oznámení doručeno.
8. Podle § 123f odst. 1 zákona o silničním provozu může řidič, který nesouhlasí s provedeným záznamem, podat proti provedení záznamu písemně námitky obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností příslušnému k provádění záznamu. Podle § 123f odst. 3 zákona o silničním provozu příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností rozhodnutím námitky zamítne a provedený záznam potvrdí, pokud shledá námitky řidiče za neodůvodněné. Podle § 123f odst. 4 zákona o silničním provozu „*[p]odá-li řidič po dosažení celkového počtu 12 bodů námitky proti provedenému záznamu bodů, běh lhůt stanovených v § 123c odst. 3 se přerušuje ode dne doručení námitek příslušnému obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností do dne, v němž rozhodnutí podle odstavce 3 nabude právní moci.*“
9. Krajský soud se s argumentací žalobce neztotožnil. Předně účinná právní úprava nespojuje přerušení běhu lhůt pouze s námitkami podanými proti poslednímu záznamu bodů, nýbrž s námitkami proti všem záznamům bodů, které se na celkovém počtu 12 bodů podílejí. Poznámka žalobce, že proti poslednímu záznamu nebrojil, je proto irelevantní. Soud se kromě toho neztotožnil ani s argumentací žalobce, že námitky podané před dosažením 12 bodů nemají žádný vliv na běh lhůt dle § 123c odst. 3 zákona o silničním provozu. Byť § 123f odst. 4 zákona o silničním provozu dle své hypotézy na první pohled skutečně přiznává účinek přerušení běhu lhůt pouze námitkám, které byly podány po dosažení 12 bodů, je nutné přihlídnout ke smyslu právní úpravy a dané ustanovení vykládat širěji, ve prospěch řidiče podávajícího námitky. Důsledné trvání na jazykovém znění normy, jak prezentuje žalobce, představuje dle názoru soudu přílišný formalismus.
10. Předmětné ustanovení § 123f odst. 4 zákona o silničním provozu bylo v minulosti novelizováno. Původní znění účinné do 19. 2. 2016 mělo následující podobu: „*[p]odá-li řidič námitky proti provedenému záznamu, kterým bylo dosaženo celkového počtu 12 bodů, běh lhůt stanovených v § 123c odst. 3 se přerušuje ode dne doručení námitek příslušnému obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností do dne, v němž rozhodnutí podle odstavce 3 nabude právní moci.*“ V praxi vynikl spor o to, zda pouze takové námitky, kterými řidič brojí proti záznamu, kterým bylo dosaženo 12 bodů, mají účinek přerušení běhu lhůt. Tento rozpor odstranil Nejvyšší správní soud rozsudkem ze dne 4. 11. 2015, č. j. 6 As 294/2014-40, č. 3340/2016 Sb. NSS. Dle Nejvyššího správní soudu je záznamem, kterým bylo dosaženo 12 bodů, každý ze záznamů, kterými bylo v součtu dosaženo 12 bodů, a nikoliv pouze ten poslední. Včasné podání námitek proti kterémukoliv z těchto záznamů tak má za účinek přerušení běhu lhůt.

11. Na základě výše popsaných problémů bylo ustanovení novelizováno novelou č. 48/2016 Sb. do aktuálně účinné podoby tak, aby mohl řidič brojit proti kterémukoliv záznamu a námitky měly současně účinek přerušení běhu lhůt podle § 123c odst. 3 zákona o silničním provozu. Nyní už tudíž není možné, aby došlo k odebrání řidičského oprávnění, pokud řidič včas učiní některý ze záznamů sporným podáním námitek.
12. Nejvyšší správní soud se ve výše uváděném rozsudku ze dne 4. 11. 2015, č. j. 6 As 294/2014-40, č. 3340/2016 Sb. NSS zabýval smyslem a účelem právní úpravy, tyto úvahy jsou dle soudu stále použitelné, protože novelou č. 48/2016 Sb. nebylo zasaženo do podstaty dané úpravy. Dle Nejvyššího správního soudu: „[p]ři interpretaci uvedeného ustanovení není možné odhlédnout od smyslu a účelu právní úpravy. Podle § 123b odst. 1 zákona o silničním provozu řidiči motorového vozidla, kterému byla příslušným orgánem uložena sankce za přešůpek, který spáchal jednáním zařazeným do bodového hodnocení, se zaznamená v registru řidičů stanovený počet bodů. Body nejsou zaznamenávány ve správním řízení, a tudíž se proti jejich chybnému zaznamenání nelze bránit opravnými prostředky podle správního řádu. V zájmu zachování právní jistoty řidičů byl do zákona zaveden institut námitek, kterým je možné chybný záznam napadnout (viz důvodová zpráva k zákonu č. 411/2005 Sb.). Bodové konto řidiče se s každým bodově ohodnoceným přestupkem rozrůstá o odpovídající počet bodů. Řidič může sám průběžně aktivně sledovat svůj bodový účet a v případě nesrovnalostí uplatňovat námitky proti jednotlivým záznamům bodů. Podstatné je, že pokud je celkový stav bodů nižší než 12, nedochází k bezprostřednímu zásahu do veřejných práv dotčené osoby a není tudíž třeba námitkám přiznávat účinek v podobě přerušení běhu výše uvedených lhůt. K zásahu do práv dochází až dosažením 12 bodů, jehož důsledkem je pro řidiče ex lege ztráta řidičského oprávnění. Jedná se o zásah poměrně citelný, jelikož právo řídit motorové vozidlo je velmi užitečné pro běžný život a výkon povolání (jak uvádí i Evropský soud pro lidská práva v rozsudku ze dne 23. 9. 1998, *Malige proti Francii*, stížnost č. 27812/95, dále srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 9. 2015, č. j. 6 As 114/2014 -55). V zájmu zachování tohoto práva řidiči, který o řidičské oprávnění ze zákona přichází a současně napadá záznam bodů, stanoví § 123f odst. 4 zákona o silničním provozu přerušení lhůty pro pozbytí řidičského oprávnění. Pokud by totiž bylo následně v řízení o námitkách zjištěno pochybení v provedení záznamu bodů, nemohla by samotná ex post provedená oprava již zhojit újmu držitele, který by v případě nepřerušení běhu lhůty nemohl po dobu řízení o námitkách právo řídit motorové vozidlo vykonávat, ačkoliv k omezení tohoto práva by de facto neexistoval zákonný důvod.“
13. Krajský soud má za to, že v tomto smyslu je nutné nahlížet také na situaci, kdy dojde k podání námitek proti záznamům bodů před dosažením celkového počtu 12 bodů, aniž by bylo do tohoto okamžiku o námitkách pravomocně rozhodnuto. Pokud řidič učiní sporným některé ze záznamů bodů, jež se započítávají do celkového počtu 12 bodů, nemělo by dojít k zásahu do jeho práv v podobě odebrání řidičského oprávnění do doby, než bude o sporných záznamech rozhodnuto příslušným obecním úřadem. Jediný rozdíl mezi námitkami podanými před dosažením 12 bodů a po jejich dosažení je ten, že do dosažení 12 bodů nemá záznam žádné bezprostřední účinky, které by mohly námitky odkládat. Lhůty dle § 123c odst. 3 zákona o silničním provozu totiž zatím neběží. Tuto skutečnost chtěl zjevně zákonodárce pravidlem obsaženým v § 123f odst. 4 zákona o silničním provozu vyjádřit. S ohledem na smysl tohoto pravidla je však nutné jej vykládat nikoliv tak, že námitky podané před dosažením 12 bodů nemají žádný vliv na běh lhůt dle § 123c odst. 3 zákona o silničním provozu, nýbrž tak, že mají vliv na běh těchto lhůt až od okamžiku, kdy je vůči řidiči postupováno dle § 123c odst. 3 zákona o silničním provozu. Je přitom nutno zdůraznit, že se jedná o výklad ve prospěch řidičů, neboť jim garantuje účinný přezkum

záznamu bodů. Pokud by námitky žádný vliv na běh lhůt dle § 123c odst. 3 zákona o silničním provozu neměly, nebyl by často přezkum záznamu na základě námitek účinný, neboť by v mezidobí již mohla uplynout doba zákazu řízení vyvolaného mimo jiné také přezkoumávaným záznamem.

14. Výkladová varianta prezentovaná žalobcem by ve svých důsledcích vedla k nelogickým situacím, pokud by se řidič, který již podal námitky před dosažením počtu 12 bodů, domáhal přerušení běhu lhůt dle § 123c odst. 3 zákona o silničním provozu. Řidič by totiž musel po dosažení 12 bodů nově napadnout i záznam bodů, který považuje za správný, pouze proto, aby docílil přerušení běhu lhůt. Toto je však nežádoucí. Právě formální napadání záznamů bodů, které řidiči jinak považovali za správné, vedlo k novelizaci § 123f odst. 4 zákona o silničním provozu. Alternativně může řidič opětovně podat námitky proti stejným záznamům bodů, což by však mohlo vést k nadměrnému zatěžování správních orgánů v rozporu se zásadou hospodárnosti, jelikož by správní orgány musely rozhodnout o obou podáních. Současně by se tento postup mohl jevit problematickým také z důvodu překážky litispendence, neboť by mohlo dojít k zastavení řízení o pozdějších námitkách, jež by měly účinky přerušení běhu lhůt. V neposlední řadě považuje soud za problematickou také situaci, kdy by řidiči byli nuceni vyčkávat s podáním námitek až do chvíle případného dosažení 12 bodů, aby se vyhnuli situaci, kdy jejich námitky nebudou mít vliv na běh lhůty k odevzdání řidičského oprávnění. Není žádoucí, aby byli řidiči nuceni tolerovat záznamy v registru řidičů, které považují za chybné. Také z těchto důvodů se soud k argumentaci žalobce nepřiklonil.
15. V projednávaném případě tak správní orgány nepochybily, pokud považovaly lhůtu podle § 123c odst. 3 zákona o silničním provozu za přerušenou v důsledku námitek, které žalobce podal dne 2. 7. 2020.
16. Soud nepřijal ani argumentaci žalobce týkající se povahy řízení o námitkách jako řízení vedeného z moci úřední.
17. Z § 123f odst. 1 zákona o silničním provozu je zcela zřejmé, že řízení o námitkách je řízením o žádosti ve smyslu § 44 odst. 1 správního řádu. V předmětné věci došlo k zastavení řízení o námitkách usnesením správního orgánu prvního stupně ze dne 24. 7. 2020, č. j. MeUKM/055095/2020. Toto usnesení bylo však následně zrušeno v přezkumném řízení žalovaným rozhodnutím ze dne 31. 5. 2021, č. j. KUZZL-35403/2021. Jelikož došlo ke zrušení usnesení, kterým se řízení o námitkách ukončilo, bylo nutné v něm pokračovat a ukončit ho jiným způsobem. I když došlo ke zrušení usnesení o zastavení řízení o námitkách v rámci přezkumného řízení, které je vedeno z moci úřední, následně bylo pokračováno v řízení o námitkách, tj. v řízení o žádosti. V tomto směru nedochází k žádné změně charakteru řízení, jak se snaží naznačit žalobce. Ostatně žalobce vůbec nevysvětluje, proč by se mělo v důsledku zrušení usnesení o zastavení řízení zahájit nové řízení o námitkách.
18. K námitce žalobce, že došlo k porušení § 94 odst. 4 správního řádu, soud dodává, že tato námitka se týká přezkumného řízení, které žalovaný ukončil rozhodnutím ze dne 31. 5. 2021, č. j. KUZZL-35403/2021. Pokud chtěl žalobce brojit proti tomuto rozhodnutí, měl tak učinit správní žalobou proti následnému rozhodnutí Ministerstva dopravy ze dne 19. 8. 2021, č. j. MD-26057/2021-160/3, kterým bylo zamítnuto jeho odvolání proti rozhodnutí vydanému v přezkumném řízení. Toto rozhodnutí bylo totiž samostatně přezkoumatelným rozhodnutím ve smyslu § 65 odst. 1 s. ř. s.. Vady přezkumného řízení soudu nepřísluší posuzovat v nyní projednávané věci, jejímž předmětem je pouze zákonnost napadeného

rozhodnutí a oprávněnost samotných záznamů bodů, nikoliv postup správních orgánů v souvisejících řízeních.

IV. Shrnutí a náklady řízení

19. Krajský soud na základě shora provedeného posouzení neshledal žalobu důvodnou, a proto ji zamítl ve smyslu § 78 odst. 7 s. ř. s.
20. O nákladech řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Podle něj má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. V dané věci neúspěšný žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení a žalovanému v souvislosti s tímto řízením žádné náklady řízení nad rámec jeho běžné administrativní činnosti nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno 31. srpna 2023

Mgr. Petr Šebek v. r.
předseda senátu